

افت مشارکت و افزایش رقابت بر محور گفتمان توسعه سیاسی

مروري بر رخدادهاي هشتمين انتخابات رياستجمهوري در جمهوري اسلامي:

انتخابات هشتمين دوره رياستجمهوري در ۱۸ خرداد سال ۱۳۸۰ در شرايطي برگزار شد که براي نخستين بار ميزان آراي يك رييسجمهور پس از چهار سال افزایش يافت

گروه گزارش

دولت نخست اصلاحات به رياست سيدمحمد خاتمي در شرايطي به اتمام رسيد که «توسعه سياسي» گفتمان غالب دولت تلقي ميشد. مهم‌ترين مساله فضا و اتمسفر برگزاري اين دور از انتخابات است؛ در فضاي پر فراز و نشيب دولت نخست اصلاحات با حوادث سياسي مختلفي چون قتلهاي زنجيره‌اي، حادثه کوي دانشگاه و ترور سعيد جاريان مواجه شد.

ثبت نام نجومی کاندیداها

براي حضور در انتخابات هشتمين دوره رياستجمهوري، براي نخستين بار تعداد داوطلبان به رقم نجومی رسيد. به طوري که طی آن 814 نفر به عنوان داوطلب ثبت‌نام کردند. پس از تفکيک اسامي آنان مشخص شد، تعداد قابل توجهي از آنان مدارک و مستندات کافي براي ثبت‌نام ارائه نداده‌اند و ميزان واقعي ثبت‌نام کنندگان 753 نفر بود.

در این انتخابات ۸۱۴ نفر ثبت نام کردند و ۱۰ نامزد تأیید صلاحیت شدند. واجدین شرایط بیش از ۴۲ میلیون نفر بودند که حدود ۲۸ میلیون نفر آنها در انتخابات شرکت کردند.

محمد خاتمی، احمد توکلی، علی شمخانی، عبدالله جاسبی، حسن غفوری فرد، منصور رضوی، شهاب‌الدین صدر، علی فلاحیان، مصطفی هاشمی‌طبا و محمود کاشانی نامزدهای این دوره از انتخابات بودند. خاتمی با کسب ۲۱ میلیون و ۶۵۹ هزار و ۹۳۰ رای مأخوذه برای دومین بار به ریاست‌جمهوری و ۸۱ هزار و ۹۳۰ رای کسب حدود ۴ و نیم میلیون رای نفر دوم شد. احمد توکلی با کسب حدود ۷۰۰ هزار رای نفر سوم شد. هفت نفر دیگر آرای کمتر از تعداد آرای باطله داشتند.

رویکردهای جناحی؛ عبور از خاتمی؟

طیفی از اصلاح‌طلبان خواستار عبور از خاتمی به دلیل عقب ماندن از مطالبات تندتر از اصلاحات بودند. انتقادات مکرر اصلاح‌طلبان به خاتمی تا آنجا بود که یکی از بحث‌های کارشناسان و مطبوعات بحث بر این سوال بود که «آیا خاتمی خواهد آمد؟» ایده «عبور از خاتمی» که پیش از این توسط طیفی از اصلاح‌طلبان مطرح شده بود نیز در این دوره مورد بحث بود.

با مرور خاطرات هاشمی رفسنجانی به نظر می‌رسد بخش‌ها و چهره‌هایی از اصلاح‌طلبان موافق ثبت‌نام دوباره خاتمی نبودند. در کتاب «کارنامه و خاطرات هاشمی رفسنجانی سال ۱۳۷۹» درباره رخداد‌های این بازه زمانی آمده است: «گزارش‌هایی از مخالفت با نامزدی دوباره خاتمی هم از سوی طیف محافظه‌کار و هم از طیف مقابل به گوش می‌خورد. به عنوان

مثال غلامحسین کرباسچی، دبیرکل وقت حزب کارگزاران سازندگی در جلسه شورای راهبردی دوم خرداد در ۱۳ اسفند ۱۳۷۹، با نامزد شدن دوباره آقای خاتمی با این عنوان که «این وضع به ضرر انقلاب است» مخالفت کرده بود. حسن خلیلیان، مشاور وقت وزیر کشور به هاشمی رفسنجانی از ملاقات خود با مراجع قم گزارش داد که در آن به گفته خلیلیان نظر اکثریت مراجع بر این بود که خاتمی بهتر است نامزد نشود و اینکه خلیلیان نظر مراجع را به خاتمی رسانده است.

علاوه بر این به گواهی هاشمی رفسنجانی، در این کتاب قید شده است که «در جلسهای با حضور واعظ طبسی، احمد جنتی، ناطق نوری، دري نجفآبادي و محمدعلي موحدي کرمانی قرار بر این شد که اگر خاتمی نامزد نشود، جناح روحانیت مبارز نامزدی برای انتخابات ریاستجمهوری پیشرو داشته باشد.»

در طیف سنتی جریان راست، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، جامعه روحانیت مبارز و تشکلهای همسو با آنها سکوت اختیار کردند. اغلب تشکلهای اصولگرا به دعوت مردم به شرکت در انتخابات اکتفا کردند و اعلام حمایت خاصی از کاندیداهای مقابل خاتمی نکردند.

شعارهای انتخاباتی؛ از تکرار «توسعه سیاسی» تا «جمهوری دوم»

غالب ستادهای انتخاباتی خاتمی به حزب جبهه مشارکت ایران اسلامی که برادرش رضا خاتمی دبیرکلی آن را برعهده داشت، واگذار شد. شعارهایی از جمله «عدم کفایت اختیارات رییسجمهور» و «تبدیل انتخابات به همهپرسی» توسط هواداران خاتمی استفاده میشد. برنامههای تبلیغاتی ستاد خاتمی و فعالیتهای رسانه‌ای کم‌کم زیادی به خاتمی کرد.

سیدمحمد خاتمی، متولد 21 مهر ماه سال 1322 و فرزند موسس حوزه علمیه اردکان (سیدروح‌الله خاتمی) بود. وی تحصیلات خود را در رشته فلسفه غرب دانشگاه اصفهان آغاز و همزمان با این دوره، عضو انجمن اسلامی دانشگاه در راستای مبارزات سیاسی علیه حکومت پهلوی شد.

«خاتمی» در اوایل پیروزی انقلاب، در انتخابات مجلس شورای اسلامی شرکت و از سوی مردم اردکان منتخب و وارد مجلس شد. امام خمینی (ره) در سال 1360 وی را به عنوان سرپرست موسسه مطبوعاتی کیهان منصوب کرد و همین روند زمینه‌ساز ورود رسمی و جدی «خاتمی» به حوزه رسانه شد و چند سال بعد در دولت «آیت‌الله هاشمی رفسنجانی» اداره وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را عهده‌دار شد.

خاتمی در حین ثبت نام در برابر خبرنگاران ظاهر شد و اطمینان داد که بر عهد پیشین خود با مردم پا برجاست. وی در حین صحبت‌هایش چندین بار به خاطر بغض در گلویش و اشک در چشمانش سخنانش قطع شد. وی در پایان بیت شعری خواند: «در عاشقی گریز نباشد ز سوز و ساز/ استاده‌ام چو شمع، مترسان ز آتشم...»

بعدها از این بخش از ثبت نامش در تبلیغاتش بسیار استفاده شد. برخی معتقدند نحوه حضور وی در روز ثبت نام تاثیر زیادی بر جلب رای مردم به وی داشت.

فیلم انتخاباتی خاتمی توسط بهروز افخمی با عنوان «استاده‌ام چو شمع» که از صدا و سیما نیز همچون فیلم تبلیغاتی نامزدهای دیگر در زمان و موعد مقرر پخش شد. در این برهه ستادهای انتخاباتی خاتمی فعالیت زیادی داشتند. محسن امینزاده، ریاست ستاد انتخاباتی خاتمی را بر عهده داشت. رییس ستاد انتخاباتی جبهه دوم خرداد در گزارش عملکرد آن، از «برپایی ۸۴۰۰ ستاد انتخاباتی، سازماندهی ۱۶۰۰ جلسه سخنرانی، حدود ۶ هزار همایش و انتشار ۷ و نیم میلیون پوستر و تراکت» خبر داد.

تبلیغات دیگر ستادهای تبلیغاتی خاتمی از جمله شامل توزیع اقلامی همچون هزاران نسخه CD فیلم تبلیغاتی خاتمی با عنوان «اشک نخل» میشد. در مقابل، روزنامه همبستگی از روزنامه‌های اصلاح طلب، با توجه به رد صلاحیت ابراهیم اصغرزاده و عدم پیگیری خاتمی برای تأیید صلاحیت وی، رفتار انتخاباتی اصلاح طلبان را بر اساس بهره‌گیری از جنبش‌های پوپولیستی توصیف کرد. این روزنامه از اینکه اصلاح طلبان با «میدان دادن به شور اجتماعی، شعور اجتماعی را تعطیل کردند» از دولت خاتمی انتقاد کرد.

در جناح مقابل، رقیب اصلی خاتمی، احمد توکلی بود که با تجربه رقابت با هاشمی رفسنجانی حالا در برابر رییس‌جمهور وقت حاضر شده و با نقدهای تند و تیز به دولت خاتمی در مرکز توجه جناح راست قرار داشت. احمد توکلی از مبارزان سیاسی پیش از انقلاب بود که سابقه رییس شهربانی، رییس کمیته انقلاب اسلامی و دادیار و دادستان انقلاب بهشهر، نمایندگی مجلس، وزیر کار و سخنگو را در کارنامه خود داشت. او در ششمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری نیز شرکت کرده بود اما رای نیاورد و بار دیگر شانس خود را در هشتمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری امتحان کرد.

احمد توکلی با ارائه نظریه‌ای با عنوان «جمهوری دوم» و با شعار «دولت پاک برای ملت پاک» وارد رقابت انتخاباتی شد. او همچنین ارکان جمهوری دوم خود را «عقلانیت و عدالت» معرفی می‌کرد.

شعارهای توکلی بیشتر بر محورهای اقتصادی استوار بود. وی در مصاحبه با روزنامه سیاست‌روز در بیان علت کاندیداتوری خود گفت: «چون اصلاح اقتصاد همت و جرأت لازم دارد.» توکلی اهم برنامه‌های خود را چنین توصیف می‌کرد: «برونرفت از معضلات اقتصادی، راه‌اندازی تولید، کاهش نابرابری، کاهش و منطقی‌سازی نقش‌های دولت و مقابله با فساد و تبعیض.»

نامزد دیگر این دوره که توانست پس از توکلی بیشترین آرا را کسب کند، علی شمخانی بود که از درون کابینه خاتمی به رقابت وارد شده بود. شعار وی «دولت اقدام ملی» بود. شمخانی در مصاحبه خود در همان ایام با روزنامه سیاست‌روز حرکت در مسیر جبهه دوم خرداد را بیش از آنکه برای توسعه حیات اجتماعی بداند، در جهت پسروی خواند؛ از سوی دیگر شعار دوم خود را «امنیت و اصلاحات» قرار داد و در کنار آن از پیشبرد اصلاحات نیز سخن می‌گفت. وی توانست ۷۰۰ هزار رأی کسب کند. بر اساس برخی تحلیل‌ها رای اقوام عرب‌زبان به او در این سید رای موثر بوده است.

علی شمخانی متولد ۱۳۳۴ خورشیدی در اهواز است. او پیش از پیروزی انقلاب اسلامی در تشکیل گروه‌های مبارز نقش داشت و در جنبش‌های مردمی حاضر بود. پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز از فعالان سیاسی بوده است و در مسوولیت‌هایی چون فرمانده نیروی دریایی سپاه، قائم‌مقام وزیر سپاه، فرماندهی مشترک نیروی دریایی ارتش و سپاه، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ریاست کمیته دفاعی - امنیتی شورای عالی امنیت ملی حاضر بوده است.

چهارمین نامزد عبدالله جاسبی بود. جاسبی از سال ۱۳۶۱ ریاست دانشگاه آزاد بر عهده داشت. او نسبت به ۸ سال پیش، بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار ریزش رأی داشت. شعار جاسبی «دانایی، توانایی» بود. وی از عملکرد خود در دانشگاه آزاد به عنوان قسمتی از تبلیغات خود استفاده کرد. بسیاری از عوامل ستادهای انتخاباتی وی اساتید و کارمندان دانشگاه آزاد بودند.

محمود کاشانی، عضو شورای مرکزی حزب جمهوری اسلامی، استاد حقوق دانشگاه شهید بهشتی و رییس گروه داوران ایرانی در دادگاه بین

المللي لاهه (سالهاي ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۳ خورشیدی) در بررسی دعاوی ایران نسبت به امریکا بود که پس از اختلاف با دولت وقت از این مسوولیت برکنار و به ایران فراخوانده شد.

کاشانی به عنوان یکی از نامزدهای چهارمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری شانس خود را برای این مقام امتحان کرد اما نتوانست رای لازم را به دست آورد و در هشتمین دوره انتخابات بار دیگر به عنوان یکی از نامزدهای ثبت نام کننده تایید صلاحیت شد.

حسن غفوری‌فرد بعد از پیروزی انقلاب اسلامی مدتی استاد دانشگاه پلی‌تکنیک و استاندار خراسان بود و در انتخابات میان دوره‌ای در ۱۳۶۰ خورشیدی مجلس به نمایندگی مردم مشهد انتخاب شد. غفوری‌فرد در کابینه شهید باهنر و مهدوی کنی وزیر نیرو بود و برای انتخابات سومین دوره ریاست‌جمهوری نامزد شد که نتوانست آرای لازم برای این مقام را به دست آورد. غفوری‌فرد در سال ۱۳۸۰ خورشیدی بار دیگر به عنوان یکی از نامزدهای تایید صلاحیت شده پا در میدان رقابت انتخابات گذاشت.

سیدمنصور رضوی متولد ۱۳۳۱ خورشیدی و دارای تحصیلات مهندسی راه و ساختمان بود. وی از مبارزان قبل از انقلاب بود که مسوولیت شاخه مهندسی حزب جمهوری اسلامی ایران در زمان دبیرکلی آیت‌الله بهشتی را برعهده داشت و معاون ریاست‌جمهوری در زمان آیت‌الله هاشمی رفسنجانی بود و در نخستین دوره شورای اسلامی شهر تهران به عنوان یکی از اعضا انتخاب شد. رضوی در هشتمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری به عنوان یکی از نامزدهای تایید صلاحیت شده به رقابت برای به دست آوردن این منصب پرداخت.

سیدشهاب‌الدین صدر متولد ۱۳۴۰ خورشیدی در تهران کاندیدای دیگر در این دوره از انتخابات بود. او يك سال بعد از انقلاب اسلامی وارد دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران شد. وی در دوران دانشجویی به عضویت انجمن اسلامی دانشگاه علوم پزشکی تهران درآمد و مسوول جهاد دانشگاهی دانشکده پزشکی (۶۴ - ۱۳۵۹)، عضو شورای مدیریت دانشکده پزشکی (۶۴ - ۱۳۶۰) و سپس عضو کمیسیون مشورتی شورای عالی انقلاب فرهنگی شد. صدر در ۱۳۶۶ خورشیدی دوره دکتری پزشکی را به پایان رساند و در همین سال معاون وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شد و تا ۱۳۷۱ خورشیدی در این منصب باقی ماند. او در ۱۳۶۹ خورشیدی دوره تخصصی فیزیولوژی پزشکی را به پایان رساند و يك سال بعد در دوره چهارم و پنجم به عنوان نماینده تهران انتخاب شد. صدر

نیز یکی از ۱۰ نامزد تایید صلاحیت شده در هشتمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری بود که با دیگر رقبا به رقابت پرداخت.

علی فلاحیان متولد ۱۳۲۸ خورشیدی در روستای جلال‌آباد از توابع نجف‌آباد است. وی عضویت در مجلس خبرگان رهبری و از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۶ خورشیدی وزیر اطلاعات بود. او نیز در این دور از انتخابات توفیقی برای پیروزی نداشت.

آخرین کاندیدای این دوره از انتخابات سیدمصطفی هاشمی‌طبا بود متولد ۱۳۲۵ خورشیدی در اصفهان. او مدرک کارشناسی ارشد خود را از دانشگاه امیرکبیر دریافت کرد و متخصص سیستم آنالیز از سازمان مدیریت صنعتی کشور است. هاشمی‌طبا در دولت‌های شهید رجایی و آیت‌الله خامنه‌ای وزیر صنایع بود و در فاصله سال‌های ۱۳۷۲ تا ۱۳۸۰ خورشیدی به عنوان معاون رییس‌جمهور و در دولت دوم آیت‌الله هاشمی رفسنجانی و نیز دولت اول سیدمحمد خاتمی ریاست سازمان تربیت‌بدنی را برعهده داشت.

هاشمی‌طبا از ۱۳۶۵ تا ۱۳۶۷ و از سال ۱۳۷۵ خورشیدی رییس کمیته ملی المپیک ایران بود که به عنوان نامزد دیگر انتخابات ریاست‌جمهوری از کابینه خاتمی وارد رقابت شد.

تحلیل نتایج آرا

در انتخابات ریاست‌جمهوری هشتم، برای نخستین بار تعداد واجدان شرایط رأی‌دادن از مرز ۴۰ میلیون نفر گذشت و به عدد ۴۲ میلیون و ۱۷۰ هزار و ۲۳۰ نفر رسید. پیش از آن در انتخابات هفتم (۱۳۷۶) تعداد واجدان شرایط رأی‌دادن ۳۶ میلیون و ۵۲۵ هزار و ۵۷۴ نفر بودند. به بیان دیگر بر تعداد واجدان شرایط رای‌دادن بیش از ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر افزوده شده بود. این اتفاق نشان‌دهنده انتقال موج موالید دهه ۱۳۶۰، به سن حق رأی بود.

با این حال تعداد رأی‌دهندگان در انتخابات ریاست‌جمهوری هشتم، به نسبت انتخابات هفتم (۱۳۷۶) کاهش محسوسی داشت. در حالی که در انتخابات هفتم ۲۹ میلیون و ۸۶ هزار و ۶۵۸ نفر رأی (بیش از ۷۹ درصد واجدان شرایط) داده بودند، در انتخابات هشتم (۱۳۸۰) این رقم به ۲۸ میلیون و ۱۵۵ هزار و ۱۹ رأی (کمتر از ۶۷ درصد واجدان شرایط) رسیده بود. به بیان دیگر مشارکت از انتخابات هفتم تا هشتم ۱۳ درصد کاهش یافته بود.

از منظر گستره و شدت رقابت نیز در این انتخابات، اتفاق شگفتی افتاد. در این انتخابات برای نخستین بار پس از اولین انتخابات ریاست‌جمهوری (۱۳۵۸)، تعداد داوطلبان به ۱۰ نفر رسید. نکته قابل توجه آنکه سه نفر از رقبا (خاتمی؛ رییس‌جمهور، شمخانی؛ وزیر دفاع، هاشمی‌طبا؛ رییس سازمان تربیت‌بدنی) عضو هیأت دولت بودند.

بررسی آمار به نظر می‌رسد خاتمی پس از یک دوره ریاست‌جمهوری توانست درصد محبوبیت خود را بالاتر نشان بدهد. زیرا در انتخابات هفتم (۱۳۷۶) حدود ۶۹ درصد آرا را کسب کرده بود. اما در انتخابات هشتم (۱۳۸۰) نزدیک به ۷۷ درصد آرا را از آن خود کرد. با این حال، رقابت اصلی بین آقایان خاتمی و توکلی برقرار بود. آقای توکلی با کسب ۴ میلیون و ۶۳۶ هزار و ۳۷۲ رأی (۱۶ درصد آرا) مانند انتخابات ششم که رقیب اصلی آقای هاشمی بود، همچنان خود را در باشگاه آرای ۴ میلیون حفظ کرد. آخرین رقیب خاتمی، معاون او هاشمی‌طبا بود که با کسب ۷۲ هزار رأی نفر آخر شد.

آرای نامزدهای انتخابات به این شرح بود.

- ۱ - سیدمحمد خاتمی با ۲۱ میلیون و ۶۵۹ هزار و ۵۳ رای
- ۲- احمد توکلی با ۴ میلیون و ۳۹۳ هزار و ۵۴۴ رای
- ۳- علی شمخانی با ۷۳۷ هزار و ۹۶۲ رای
- ۴- عبدالله جاسبی با ۲۶۰ هزار و ۸۲ رای
- ۵ - محمود کاشانی با ۲۳۵ هزار و ۳۶۳ رای
- ۶- حسن غفوری فرد با ۱۲۹ هزار و ۲۲۲ رای
- ۷- سیدمنصور رضوی با ۱۱۴ هزار و ۳۲۷ رای
- ۸- شهاب‌الدین صدر با ۵۹ هزار و ۶۴۶ رای
- ۹- علی فلاحیان با ۵۵ هزار و ۱۷۶ رای
- ۱۰- سیدمصطفی هاشمی‌طبا با ۲۸ هزار و ۹۰ رای

تنفیذ حکم ریاست‌جمهوری

تنفیذ حکم ریاست‌جمهوری سیدمحمد خاتمی در ۱۲ مرداد ۸۰ در حسینیه

امام خميني توسط آيت‌الله خامنه‌اي انجام شد. رهبر معظم انقلاب در مراسم تنفيذ خاتمي در ۱۱ مرداد تاكيد كردند: «رييس‌جمهور محترم را به ياد خدا و اغتنام فرصت زودگذر و اخلاص در عمل توصيه مي‌كنم و قدرداني از ملت، و مراقبت از منافع ملي، و اولويت دادن به نياز قشرهاي مستضعف، و گرامي شمردن ارزشهاي والاي دين و انقلاب را به ايشان متذكر مي‌گردم.»

علاوه بر اين رهبري در مراسم تنفيذ حكم دومين دوره رياست‌جمهوري خاتمي، ضمن نقد «توسعه سياسي» بر مبناي «ليبرال دموكراسي» تاكيد كردند: «در منطق اسلام، اداره امور مردم و جامعه، با هدايت انوار قرآني و احكام الهي است. در قوانين آسماني و الهي قرآن، براي مردم شأن و ارج معين شده است؛ مردم هستند كه انتخاب مي‌كنند و سرنوشت اداره کشور را به دست مي‌گیرند. اين مردم‌سالاري، راقب‌ترین نوع مردم‌سالاري است كه امروز دنيا شاهد آن است؛ زيرا مردم‌سالاري در چارچوب احكام و هدايت الهي است... در نظام اسلامي - يعني مردم‌سالاري ديني - مردم انتخاب مي‌كنند، تصميم مي‌گیرند و سرنوشت اداره کشور را به وسيله منتخبان خودشان در اختيار دارند؛ اما اين خواست و انتخاب و اراده در سايه هدايت الهي، هرگز به بيرون جاده صلاح و فلاح راه نمي‌برد و از صراط مستقيم خارج نميشود. نکته اصلي در مردم‌سالاري ديني اين است. اين هديه انقلاب اسلامي به ملت ايران است. اين تجربه جديد و جواني است؛ اما تجربه قابل تأمل و پيگيري و قابل تقليدي است براي همه كساني كه دلشان براي فضيلتها و جامعه پاك و پاكيزه انساني مي‌تپد...»

ايشان همچنين توصيه كردند: «... رييس‌جمهور و يكايك اعضاي تصميم‌گير در اين نظام، مسوولند. اعتبار آنها عبارت از اين است كه به وظيفه خود در مقابل خدا، مردم و قانون اساسي عمل كنند. در نظام اسلامي، اعتبار همه مسوولان به اين است كه خود را كمر بسته دين خدا و مجري قوانين و متعهد به قانون اساسي بدانند. مردم اين را مي‌خواهند و انتخاب کرده‌اند. اگر كسي قدم را كج بگذارد و از اين راه منحرف شود - چه رهبري باشد، چه رييس‌جمهور باشد و چه ديگر مسوولان - قبل از آنكه ساز و كار اجرايي براي كنار گذاشتن آنها به كار بيفتد؛ چون فاقد شرط ميشوند، خودشان منعزل و كنار رفته‌اند. بنا بر اين مسووليت، سنگين است.»

حاشيه‌هاي خواندني از انتخابات رياست‌جمهوري سال 1380

پايگاه خبري پارسينه در مهرماه سال 1389 به بازنشر مطالبی از

بلاگر «محرمانه» که با نام «امیرعباس» وبلاگ پرداخته است. در این مطلب آمده است که در یکی از مطالب خود به بررسی حال و هوای ستاد انتخاباتی حجت‌الاسلام علی فلاحیان، نامزد انتخابات هشتمین دوره ریاست‌جمهوری بعد از مشخص شدن نتایج اولیه آرا و شکست وی در انتخابات پرداخته و نوشته است:

هشتمین انتخابات ریاست‌جمهوری، روز جمعه ۱۸ خرداد ۱۳۸۰ برگزار شد. در این یادداشت حال و هوای ستاد انتخاباتی علی فلاحیان، در روز شنبه ۱۹ خرداد ۱۳۸۰، از نظرتان خواهد گذشت. ساعت ۱۲ ظهر حاج آقا فلاحیان (وزیر اطلاعات دولت هاشمی رفسنجانی) با لبخند و با غمی مرموز نهفته در چهره و صدایی پر از حزن به ستاد انتخاباتی‌اش وارد می‌شود. در کل متفکر است و با چشمانی پرسشگر اعضای ستاد را می‌نگرد. فرزند هفت - هشت ساله‌اش امیرحسین، با دستی در گچ به همراه اوست. امیرحسین نیز متفکر و کپی مینیمم پدر است. نخستین جمله‌ای که وزیر اسبق اطلاعات می‌گوید، چنین است: «پس نظرسنجی‌ها درست بوده، ما گفتیم الکی است!» و بعد با همان لبخند و همان حزن می‌گوید: «رأی حزب‌اللهی‌ها رفت به طرف آقای توکلی؟!» آن گاه در یکی از اتاق‌های بزرگ ستاد روی زمین می‌نشیند و اعضای ستاد به صورت هیأتی دورش حلقه می‌زنند.

صادقی (وکیل پایه یک و مسوول امور حقوقی ستاد) از تخلص‌هایی که ثبت کرده و از پیگیری‌هایش خبر می‌دهد. فلاحیان نگاهی با محبت به او می‌اندازد و محترمانه می‌گوید: «آنهایی که شکست می‌خورند، می‌گویند قلب کرده‌اند!» این جمله کوتاه و قصارگونه پیام زیبایی دارد؛ فلاحیان اگر چه از شکست ناراحت و مغموم است، ولی خردمندانه آن را پذیرفته و آرام و باوقار با اعضای ستادش سخن می‌گوید. اما اغلب حاضران این پیام را نمی‌فهمند و یا خود را به نفهمی می‌زنند. حاج آقا صحیفه که در ستاد رفت و آمدی داشته، تصنعی ابراز ناراحتی می‌کند. قمی‌ها حاج آقا صحیفه را می‌شناسند. با لباس روحانیت و چفیه در نماز جمعه و مراسم گوناگون حاضر است و یک جورهایی «حاج بخشی» قم است!

حاج آقا فلاحیان می‌گوید: «گاهی پیروزی در شکست است، فکر نکنید همیشه پیروزی در پیروزی است!» بعد برای اینکه جلو آه و ناله اطرافیان را بگیرد و وقتی مسوول ستادش (امینی) را در میان جمع نمی‌بیند، به طنز می‌گوید: «... رئیس ستاد فرار کرده؟!» امینی از راه می‌رسد؛ می‌گوید: «ما را راه نمی‌دهند به وزارت کشور. قبل از آن گفتیم که یک نماینده باشد گفتند نه!» حاج آقا فلاحیان بدون

جدیت همیشگی و به نرمی می‌گوید: «با ستادهای دیگر تماس بگیر ببین آنها چه وضعیتی دارند.» و امینی تأملی می‌کند، شاید می‌اندیشد چرا به فکر خودم نرسیده بود! و با موبایل شماره می‌گیرد. صحیفه دوباره شلوغ می‌کند. حاج آقا فلاحیان می‌گوید: «شما حالا فعلاً آرام باشید يك مقداری، ما هدفمان پیروزی حتمی نبود.»

□□□□□□ □□□□□□ 2 □□□□□□ □□□□□□ :□□□□

1403